
	<p align="center">Procedura ogólna systemu zarządzania jakością Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu Katedra Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów <i>ZAKŁAD PARAZYTOLOGII</i></p>	Strona/stron Data wydania:
	<p align="center">P0-14 Postępowanie w przypadku narażenia na czynniki biologiczne</p>	Nr wydania: Data wydania:

	Zarządza	Zatwierdził
Imię i nazwisko	1. Julia Kotońska-Feiga 2. Michał Gorczykowski	1. Jolanta Piekarska
Data		
Podpis		

KARTA ZMIAN I POPRAWEK

Lp.	Data wprowadzenia zmiany	Symbol Dokumentu Nazwa dokumentu	Rozdział	Data wydania/Nr wydania/ strona/stron	Treść Zmiany	Podpis osoby zatwierdzającej zmianę w dokumencie	Podpis osoby zarządzającej dokumentem

F0-01/P0-01 (aktualizacja na dzień 22.03.2024.)

	<p align="center">Procedura ogólna systemu zarządzania jakością Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu Katedra Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów <i>ZAKŁAD PARAZYTOLOGII</i></p>	Strona/stron Data wydania:
	<p align="center">P0-14 Postępowanie w przypadku narażenia na czynniki biologiczne</p>	Nr wydania: Data wydania:

1 .Cel i przedmiot procedury:

Celem procedury jest ustalenie sposobu postępowania podczas bezpośredniego narażenia na czynniki biologiczne pracowników Katedrze Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów w *ZAKŁADZIE PARAZYTOLOGII*

2. Zakres stosowania procedury:

Procedura obowiązuje wszystkich pracowników Zakładu Parazytologii

3. Odpowiedzialność:

3.1. Procedurę zatwierdza Kierownik Zakładu Parazytologii – dr hab. Jolanta Piekarska – prof. uczelni

3.2. Za rozpowszechnianie procedury odpowiada dr Julia Kotońska-Feiga

3.3. Za nadzorowanie prawidłowości przy realizacji działań objętych procedurą odpowiedzialni są dr Julia Kotońska-Feiga i dr Michał Gorczykowski

4. Terminy i definicje:

- **Czynniki biologiczne** - to wszystkie drobnoustroje łącznie z mutantami, hodowlami komórkowymi i pasożytami wewnętrznymi, które są przyczyną zakażenia, alergii lub innego działania toksycznego
- **Z punktu widzenia ryzyka potencjalnego zakażenia materiał zakaźny można podzielić na następujące grupy:**

Materiał dużego ryzyka – krew i płyny ustrojowe zanieczyszczone krwią,

Materiał małego ryzyka – płyn mózgowo-rdzeniowy, stawowy, opłucnowy, otrzewnowy, osierdziowy, owodniowy;

Materiał bardzo małego ryzyka – kał, mocz, ślina, płwocina, wydzielina z nosa, łzy, pot (ryzyko rośnie, gdy w wymienionych wyżej materiałach biologicznych znajduje się krew – np. krew w kale).

	<p align="center">Procedura ogólna systemu zarządzania jakością Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu Katedra Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów <i>ZAKŁAD PARAZYTOLOGII</i></p>	Strona/stron Data wydania:
	<p align="center">P0-14 Postępowanie w przypadku narażenia na czynniki biologiczne</p>	Nr wydania: Data wydania:

Osoba narażona – to osoba ekspozowana na materiał biologiczny (np. krew, kał).

Ekspozycja zawodowa – to narażenie na kontakt z materiałem biologicznie, potencjalnie zakaźnym pracowników laboratorium związane z wykonywaniem zawodu, zajęciami praktycznymi, nauką zawodu, wywołujące zakażenia.

Osoba ekspozowana – pracownik laboratorium który został narażony w wyniku kontaktu z materiałem biologicznym potencjalnie zakaźnym, w czasie wykonywania obowiązków służbowych i zadań dydaktycznych.

Materiał biologiczny potencjalnie zakaźny :

- a) **Krew**– najbardziej niebezpieczne źródło zakażenia,
- b) **wydaliny i wydzieliny** zawierające widoczne domieszki krwi np. mocz, kał, ślina, płwocina, wymioty, wydzielina z nosa, pot, łzy,
- c) **Inny potencjalnie infekcyjny materiał (IPIM):** płyny: mózgowo-rdzeniowy, opłucnowy, otrzewnowy, osierdziowy, owodniowy, maź stawowa, mleko kobiece, wydzielina pochwowa, nasienie, hodowle tkankowe lub mikrobiologiczne, jakakolwiek oddzielona tkanka lub narząd człowieka żywego lub martwego.

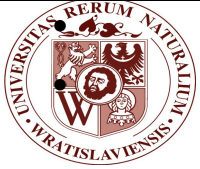
5. Tryb postępowania:

5.1. Warunki bezpieczeństwa pracy z czynnikami biologicznymi.

- Każdy pracownik laboratorium powinien zostać zapoznany z zasadami aseptyki , które ograniczają zagrożenie czynnikami biologicznymi,
- Pracownicy laboratorium powinni unikać bezpośredniego kontaktu z materiałem potencjalnie zakaźnym w ramach działań ochronnych.

5.2. Czynności przed rozpoczęciem pracy.

- Każdy z pracowników laboratorium powinien zapoznać się z procedurami postępowania obowiązującymi przy czynnościach związanych z materiałem biologicznym,
- należy upewnić się , że pracownicy laboratorium są wyposażeni w środki ochrony indywidualnej-
- należy przygotować stanowisko pracy zgodnie z wymogami aseptyki,
- należy wyposażyć stanowisko pracy w niezbędne narzędzia i środki pomocnicze

	<p align="center">Procedura ogólna systemu zarządzania jakością Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu</p> <p align="center">Katedra Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów</p> <p align="center"><i>ZAKŁAD PARAZYTOLOGII</i></p>	<p>Strona/stron</p> <p>Data wydania:</p>
	<p align="center">P0-14</p> <p align="center">Postępowanie w przypadku narażenia na czynniki biologiczne</p>	<p>Nr wydania:</p> <p>Data wydania:</p>

5.3. Czynności wykonywane podczas pracy.

należy przestrzegać reżimu sanitarnego w strefach zagrożeni biologicznego:-
okresowe zabiegi higieniczne w tym mycie oraz szcztokowanie dłoni przez pracowników,

- stosowanie jednorazowych środków ochrony indywidualnej,
- stosowanie wielorazowych środków ochrony indywidualnej,
- stosowanie jednorazowych narzędzi i sprzętu laboratoryjnego,
- stosowanie hermetycznych sposobów pobierania, gromadzenia, transportu próbek do badań bakteriologicznych oraz serologicznych,
- **należy stosować segregację materiałów przeznaczonych do usunięcia stref wg schematu:**
 - elementy ostre w plastikowych pojemnikach o ostrzegawczym kolorze -czerwonym, materiały mogące być źródłem zagrożenia w szczelnych workach o ostrzegawczym kolorze -czerwonym
- **należy stosować hermetyczne metody gromadzenia , przechowywania oraz transportu materiałów przeznaczonych do utylizacji stref**
- **należy stosować skuteczne metody dezynfekcji:**
 - narzędzi oraz sprzętu laboratoryjnego wielokrotnego użytku,
 - powierzchni roboczych i pomieszczeń pracy,
 - wyposażenia pomieszczeń pracy,
 - powietrza w pomieszczeniach pracy

5.4. Ogólne zasady postępowania (niezależnie od czynnika zakaźnego):

- **Ekspozycja przezskórna** (przerwanie ciągłości skóry, np. zakłucie, ugryzienie). Nie tamować krwi ani jej nie wyciskać. Ranę (ukłucie) przemyć obficie pod bieżącą wodą (można także umyć mydłem). Nie należy stosować środków do dezynfekcji na bazie alkoholu.
- **Jeśli dojdzie do kontaktu z krwią skóry nieuszkodzonej lub uszkodzonej (poprzez np. otarcie)**, należy przepłukać obficie miejsce zanieczyszczone materiałem zakaźnym wodą z mydłem.
- **Zachłapanie śluzówek (spojówki, jama ustna)**. Wielokrotnie obficie przemyć dużą ilością wody lub fizjologicznym roztworem soli kuchennej (0,9% chlórek sodu)
- należy usunąć materiały oraz środki jednorazowego użytku,
- posprzątać oraz uporządkować stanowisko pracy,
- przeprowadzić wymagane zabiegi higieniczne

	<p align="center">Procedura ogólna systemu zarządzania jakością Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu</p> <p align="center">Katedra Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów</p> <p align="center"><i>ZAKŁAD PARAZYTOLOGII</i></p>	<p>Strona/stron</p> <p>Data wydania:</p>
	<p align="center">P0-14</p> <p align="center">Postępowanie w przypadku narażenia na czynniki biologiczne</p>	<p>Nr wydania:</p> <p>Data wydania:</p>

5.5. Czynności zabronione

- stosowanie środków ochrony indywidualnej niespełniających wymagań dotyczących oceny zgodności, przystępowanie do pracy bez środków ochrony indywidualnej,
- wykonywanie prac w strefach zagrożenia biologicznego bez zastosowania jednorazowych rękawic ochronnych
- wykonywanie prac w strefach zagrożenia biologicznego zagrażających rozpryskiem bez zastosowania ochronnej osłony twarzy lub okularów ochronnych,
- wykonywanie prac w kontakcie z czynnikami biologicznymi przez kobiety w ciąży oraz w okresie karmienia

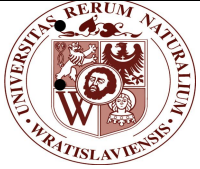
5.6. Czynności w razie wystąpienia awarii

- w razie stwierdzenia nieprawidłowości działania któregośkolwiek z urządzeń na stanowisku pracy należy bezzwłocznie zatrzymać poprzez wcisnięcie wyłącznika głównego lub awaryjnego. Ponowne uruchomienie urządzenia może nastąpić po ustaleniu i usunięciu przyczyny tego faktu,
- postępować zgodnie z instrukcją postępowania ze szkodliwym czynnikiem biologicznym w razie awarii lub wypadku związanym z uwolnieniem szkodliwego czynnika biologicznego
- w przypadku wątpliwości, co do bezpieczeństwa wykonywanej pracy należy zgłosić się do przełożonego o wytyczne dalszego postępowania,
- nie podejmować pracy w razie złego samopoczucia, powiadomić przełożonego

6. Dokumenty związane.

Podstawa Prawna

- **Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia z dnia 30.10.2018r. (Dz.U. 2018 poz. 2090)**
- **Ustawa o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach z dnia 30.10.2002r. (Dz.U. 2020 poz. 984)**
- **Ustawa o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z dnia 30.10.2002r. (Dz.U. 2019 poz. 1205 ze zm.),**

	<p align="center">Procedura ogólna systemu zarządzania jakością Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu Katedra Chorób Wewnętrznych z Kliniką Koni, Psów i Kotów <i>ZAKŁAD PARAZYTOLOGII</i></p>	<p>Strona/stron</p> <p>Data wydania:</p>
	<p align="center">P0-14 Postępowanie w przypadku narażenia na czynniki biologiczne</p>	<p>Nr wydania:</p> <p>Data wydania:</p>

- **Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowiapracowników zawodowo narażonych na te czynniki. Dz.U. z 2005 r., nr 81, poz. 716 ze zm. Dz.U. z 2008 r., 48, poz. 288**
- **Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Dz.U. z 2013 r., poz. 969**

7. Wykaz załączników :

F0-01/P0-017. „Karta zmian i poprawek”

8.Rozdzielnik:

Osoby otrzymujące procedurę:

1. Egzemplarz nr 01-Kierownik Zakładu Parazytologii
2. Egzemplarz nr 02-dr Julia Kotońska-Feiga
3. Egzemplarz nr 03-dr Michał Gorczykowski
4. Egzemplarz nr 04-Archiwum

<p>Autor procedury: Dr Julia Kotońska-Feiga</p>	<p>Data i podpis:</p>
<p>Zarządzający procedurą: 1. Dr Julia Kotońska-Feiga 2. Dr Michał Gorczykowski</p>	<p>Data i podpis:</p>